

Altijd nieuwsgierig: Jeugdtheater Hofplein

Rijke humuslaag

Met ruim 11.000 deelnemende kinderen en jongeren per jaar is Jeugdtheater Hofplein uitgegroeid tot een begrip in Rotterdam en omstreken. Directeur **Caroline Pietermaat** en artistiek hoofd jeugdtheater **Maaïke de Groot** zien hen later overal in de culturele sector terug. Het resultaat van een zorgvuldig ontwikkeld cultureel ecosysteem. **Door Anita Twaalfhoven**

Eind vorig jaar werd aan Jeugdtheater Hofplein (1985) de allereerste ELJA Foundation Award uitgereikt. Een nieuwe, tweejaarlijkse prijs van 75.000 euro voor muziek, dans en beeldende kunst voor en door de jeugd, gefinancierd door Els Blokker-Verwer, als hommage aan haar overleden echtgenoot Jaap Blokker. Hofplein won de prijs omdat het volgens de jury een plek is waar, sinds tientallen jaren, iedereen gelijkwaardig is – ongeacht cultuur, culturele achtergrond, thuissituatie, milieu, opvoeding of leeftijd. Begonnen in 1985 als jeugdtheaterschool, is Hofplein uitgegroeid tot een begrip in Rotterdam en omstreken. Met het eigen Hofpleintheater, de Theaterschool, en activiteiten in het onderwijs en de vrije tijd op allerlei plekken verspreid door de stad. Alles wat ze doen, haakt op elkaar in én versterkt elkaar, vertellen Caroline Pietermaat (directeur) en Maaïke de Groot (artistiek hoofd jeugdtheater). Ze zijn met hart en ziel verbonden met Hofplein. “Je kan ons niet ongelukkiger maken dan met lege studio’s.”

CP: “Als vrienden van mij voor het eerst naar een voorstelling in Hofpleintheater komen, roepen ze verbaasd uit: Het is hier zó groot! Dat had ik niet verwacht.”

Hofplein omvat het Hofpleintheater, de Theaterschool, zes leslocaties met vrijetijdsaanbod in Rotterdam en drie in Barendrecht, Krimpen a/d IJssel en Lansingerland. Daarnaast zijn er theaterprojecten door de hele stad. Op de begroting staat zo’n 7 miljoen euro. Jaarlijks doen meer dan 11.500 kinderen en jongeren mee aan de trajecten en workshops.

IN *KINGS & QUEENS* BRACHT HOFPLEIN EEN ODE AAN MANNELIJKHEID, VROUWELIJKHEID EN ALLES ERTUSSENIN. FOTO JOEP VAN AERT

CP: “Al die kinderen en jongeren die hier door de verf zijn gegaan, zij zijn het belangrijkste. De humuslaag die zo is gekweekt. Je ziet ze overal in de culturele sector terug. Daarnaast hebben we jaarlijks 100.000 bezoekers van voorstellingen en workshops. En werken we met technici die ook bij Het Nationale Theater en Internationaal Theater Amsterdam werken.”

Is er een geheim achter het succes van Hofplein?

CP: “We hebben een open vizier. Het zit in ons DNA om ook andere, nieuwe kinderen ons theater in te krijgen. Daarvoor werkt iedereen zich hier het snot voor de ogen.”

MG: “Solidariteit staat bij ons bovenaan en we maken onze medewerkers belangrijk. Met docentenavonden, om lekker samen te eten én elkaar uit te dagen met workshops, zoals dans of filosofie. Ruimte voor intervisie is heel belangrijk: Wat heb jij nodig om als docent tot bloei

te komen? Iedereen bij ons wil dit werk écht, mensen zijn intrinsiek gemotiveerd en daardoor voelen kinderen en jongeren zich ook gezien.”

Hoe gaan jullie mee in de tijdgeest, en steeds weer nieuwe generaties jongeren?

MG: “Goed om je heen blijven kijken en jonge makers spreken. Vooral makers en docenten die nieuwsgierig zijn naar de wijken van de stad. Iedereen is welkom bij ons en we halen nieuwe makers binnen, nieuwe docenten, andere verhalen. Dit laatste wilden we geleidelijk opbouwen. Maar een van onze oud-leerlingen en schrijver Raoul de Jong, kwam op een dag binnen met een grote stapel teksten en zei: ‘Hier zijn ze dan, de andere verhalen!’”

CP: “Cultuurverandering moet je niet ontkennen maar omarmen. Zo was het voor iedereen gewoon om zich bij elkaar te verkleeden. Toch hebben we, toen er veel nieuwe

kinderen en jongeren kwamen, een tijdje met gescheiden kleedkamers gewerkt. En nu maakt het niet meer uit, en gaat het vanzelf, vanuit vertrouwen. Als je het erover kunt hebben – waarom doe je dit? – dan groei je naar elkaar toe.”

Hoe ervaren jullie het werken in het onderwijs?

CP: “Het is pittiger, vooral voor jonge docenten, en het vraagt vooral om klassieke didactische vaardigheden. We hebben een collega die jonge docenten coacht, zodat ze ook een heftige klas aankunnen. Dan gaat het om regels stellen, trouw aan jezelf en kwetsbaar blijven. Het voordeel van een groeiend team is dat je kunt kiezen wie je waar neerzet.”

MG: “Ons onderwijsaanbod draait om zelf acteren en maken, én voorstellingen zien. Voor kinderen spelen we een meespeelvoorstelling, over twee koningen die verliefd op elkaar zijn. CKV-leerlingen komen naar Hofplein, en zien dan hun leeftijdsgenoten op een professioneel podium, binnenkort is dat *Midzomernachtsdroom* over seks. Naar leeftijdsgenoten kijken, dát werkt als een trein. Vaak volgen ze daarna een workshop, schrijven zich in voor de lessen en doen uiteindelijk misschien zelf mee aan een voorstelling.”

Inclusief leerecosysteem

Het gebouw van het Hofpleintheater staat in Delfshaven en geeft onderdak aan het eigen cursusaanbod in de wijk, maar ook aan de Albeda MBO Theaterschool en aan de Theaterhavo/vwo. De Theaterhavo/vwo runt Hofplein samen met SARO, een overkoepelend schoolbestuur.

CP: “Het is écht een kunstmiddelbare school, met gewone schoolvakken en veel theater-, film- en vormgevingsvakken. In dat ene pand lopen dus middelbare scholieren, mbo-theaterstudenten én 8-jarigen die theaterles krijgen door elkaar. Een inclusief ecosysteem, dat leidt tot een stevige doorstroom. Ook veel Hofpleindocenten zijn hier begonnen. En inmiddels zien we ook de kinderen van vroegere Hofpleiners in onze cursussen. Het is dus een héle lange doorlopende leerlijn.”

MG: “Ikzelf ben een lichtend voorbeeld: als 16-jarige volgde ik hier toneellessen en maakte vrienden die ik nog steeds zie. Na de les gingen we dan met z’n allen uit in Rotterdam. Daarna ben ik naar de Theaterschool in Amsterdam gegaan en nu krijg je me hier écht niet meer weg,” zegt ze lachend.

Hebben jullie nog tips?

Beiden, door elkaar heen pratend: “Maak heel heldere keuzes. Blijf altijd volhouden en blijf nieuwsgierig: neem actie en ga op stap. Ga naar mensen toe en wacht niet tot ze naar jou komen. En wees verwelkomend voor mensen die voor het eerst een theater binnenlopen. Toon bijvoorbeeld begrip als ouders hun kinderen op het podium willen filmen. Daaruit spreekt enthousiasme.”

Maaïke de Groot:
“Naar leeftijds-
genoten kijken,
dát werkt als
een trein”